D·N
1/2 1954

Populariteten, lögnen och McCarthy

Det är ett bedrövligt men ofrånkomligt faktum att senator McCarthys popularitet hos det amerikanska folket befinner sig i stigande. Enstaka bakslag har inte fått några verkningar på längre sikt. Så fort McCarthy märkt att han kommit på kant med en opinion som varit honom för stark har han med den principlöse opportunistens likgiltighet för själva saken låtit sitt aktuella agitationsobjekt falla för att i stället göra upp någon annan, propagandistiskt mera matnyttig "kommunistisk konspiration". Vid den senaste Gallupundersökningen, som ägde rum för ett par veckor sedan, visade det sig att 50 procent av de tillfrågade hade en "i stort sett gynnsam uppfattning" om McCarthy, medan 29 procent ställde sig avvisande och 21 procent inte hade någon åsikt. I augusti i fjol var motsvarande siffror respektive 34, 42 och 24 procent. Vid detta tillfälle — det var kort efter det att de protestantiska prästerna hade utpekats som "den största grupp som understöder den kommunistiska verksamheten i USA" — var alltså motståndarna i klar majoritet.

Samtidigt som de nedslående siffrorna publicerades förelåg de första objektiva redogörelserna för en av McCarthys viktigaste prestationer under hösten, som får antas ha bidragit till hans ökade popularitet. Det är hans "avslöjanden" av kommunistisk infiltration i de amerikanska signaltruppernas anläggningar för tillverkning av radarmateriel m. m. i Fort Monmouth, New Jersey. Det är här fråga om en kampanj som i den amerikanska pressen betecknats en enorm publicitet; utanför USA har en sådan tidning som Manchester Guardian behandlat saken på ett sätt som visade att också den ett tag trodde att McCarthy för en gångs skull slagit med på något väsentligt.

Det började med att en McCarthy närstående journalist den 7 oktober i fjol meddelade att "två av landets främsta vetenskapsmän, sysselsatta med att förbättra USA:s radarförsvar... suspenderats av säkerhetsskäl" efter undersökningar av McCarthys kongressutskott. Samma journalist kunde också meddela att det förelåg "en klar förbindelse" mellan de suspenderade och den Rosenbergska spionageorganisationen; vidare uppgavs att USA:s militära myndigheter "skakats i sitt innersta" av vetskapen om att de senaste amerikanska radarexperimenten kunde vara kända för Ryssland. Artikeln väckte enormt uppseende och eftersträdes i hela den amerikanska pressen. Försvarsminister Wilson förklarade att "detta ser ut att vara något allvarligare än en vanlig läcka", och arméminister Stevens meddelade att han skulle vara närvarande vid de fortsatta förhören, vilka enligt Stevens lovade att höra till de viktigaste som McCarthy någonsin företagit.

Karaktäristiskt för förhören — som hölls inom lyckta dörrar — var att pressen helt hänvisades till McCarthys egna uppgifter om sina "avslöjanden". Kulmen nåddes den 17 oktober, då t. ex. New York Times på sin första sida meddelade att en "viktig anställd" och "nära vän till den avrättade atomspionen Rosenberg" hade brutit samman under pågående förhör, förklarat sig ha farit med lögn och lovat att berätta allt som han visste om spionageverksamheten i Fort Monmouth. Av det fortsatta referatet framgick att nyheten härrörde från McCarthy; redigering och rubricering tycktes dock ge vid handen att man stod inför ett fastslaget faktum. Ungefär samtidigt kunde McCarthys journalistiske medarbetare berätta att "en framstående vetenskapsman som flyttat från ryska zonen i Tyskland lämnat bevis för att amerikanska radarhemligheter flyter till Sovjetunionen i en jämn ström".

Vid denna tidpunkt hade de objektivt arbetande journalisterna börjat sätta in; deras uppgift var svår, eftersom många var rädda att peka illa ut om de gick emot McCarthy. Det visade sig emellertid att den "framstående vetenskapsmannen" i verkligheten var en 20-årig yngling som haft en strunt-befattning i den amerikanska zonen (alltså ingen flyktling); hans uppgifter om hur Sovjet erhöll amerikanska radarhemligheter hade nio månader tidigare kontrollerats av den amerikanska arméns underrättelsetjänst — och underkänts. Vad beträffar "radarvittnet" som brött samman, blev det klarlagt att det rörde sig om en hypernervös person som inte orkade med förhöret. Det blev därför nödvändigt att göra en paus, varefter proceduren återupptogs med läkares tillstånd. Någon avsikt att korrigera sin tidigare framställning hade vittnet aldrig haft. Den "nära vänskapen" med atomspionen Rosenberg inskränkte sig till att vittnet och Rosenberg varit skolkamrat med Rosenberg.

Besök i Fort Monmouth visade att personalen där varit utsatt för en serie av trakasserier. Talrika anställda hade avslutats, varvid anklagelserna varit av det vagaste och besynnerligaste slag, t. ex. medlemskap i organisationer till vilka också kommunister varit anslutna, i ett fall en förening för inköp av hösäcksoder! En suspenderad ingenjör med elva års tjänst hade uppmanats att vederlägga anklagelsen att han "under en period före 1942 av åtskilliga kamrater förklarades ha ett allmänt anseende för att vara kommunist". I realiteten hade dock ingenting kommit fram. Vid en presskonferens förklarade slutligen McCarthy att han aldrig (!) gjort anspråk på att avslöja något spionerі vid Fort Monmouth; också arméminister Stevens medgav att "vi varit ur stånd att finna någonting som har med spionerі att göra". Detta efter en månadslång kampanj, under vilken hela den amerikanska pressen praktiskt taget dagligen berättat om "spionerіet vid Fort Monmouth". För sin egen del har McCarthy nu lämnat radarlaboratorierna åt deras öde för att i stället sysselsätta med "kommunistisk infiltration" vid General Electrics anläggningar. Det antas att flera framstående tekniker kommer att lämna Fort Monmouth hellre än att riskera nya chikaner. Den viktiga anläggningen har tillfogats en skada "större än någon Sovjetsabotör kunde drömma om", skriver New York Herald Tribune.

Helt nyligen innehöll New York Times en ledare om Fort Monmouth. Efter att ha påpekat att McCarthy inte upptäckt något spionerі och riktat skarp kritik mot arméns organ för att de fallit undan för senatorn och uppträtt "godtyckligt, illojalt och oresonligt" mot de anställda, avslutar tidningen till en självkritisk betraktelse. "För tidningarna har Fort Monmouth varit en läxa som inte kommer att glömmas i brådrasket. Men den läxande allmänheten måste förstå att det är svårt, för att inte säga omöjligt, att ignorera McCarthys anklagelser bara därför att de vanligen visar sig vara överdrivna eller ogrundade." Tidningen uppmanade sina läsare att i fortsättningen "vägra att ta ett påstående av McCarthy för gott", såvida det inte blir bekräftat. Skall det målet kunna nås här det bl. a. vara nödvändigt att stoffet presenteras på ett helt annat sätt än nu sensat. Någon "bekräftelse" av McCarthys påståenden har praktiskt taget aldrig synts till och är heller inte att vänta. Det är på egna lögner och andras förtomar, på utbredd okunnighet och okritisk publicitet, i någon mån också på den nuvarande regeringens passivitet som senatorn från Wisconsin har baserat sin popularitet.

Bagehot, Staaff och Svenska Dagbladet

Högerns största tidning hyllade i går monarkin med motiveringen att den i flertalet länder efter första världskriget varit en värdefull bundsförvant i försvaret mot de totalitära makterna. Det är riktigt såtillvida som kungen i de parlamentariska demokratierna i regel uppträtt i överensstämmelse med folkflertalets och riksdagsmajoritetens vilja. Kungarna i England, Danmark och Norge samt drottningen i Holland blev inte nazister, det är sant. Att de prisas för detta, för att de inte blev förrädare, visar en märklig argumentnöd. I Italien tillfällade kungen Mussolini och gick före katastrofen helt i hans ledband; i Belgien handlade kungen så tvivelaktigt att han inte fick komma tillbaka efter kriget. De exemplen observeras inte.

Det är emellertid onödigt att dröja vid dessa tanklösheter, som saknar betydelse vare sig för eller mot monarkin. Intressantare är att dröja vid tidningens påståenden om Bagehots och Staaffs uppfattning. Dagens Nyheter skulle ha vantolkat Bagehot genom uttalandet att enligt Bagehot monarkin vore passande för primitivt folk genom att den gäve en konkret bild av staten, säges det. Vårt referat är skrupulöst korrekt, och en rad citat ur Bagehot anföres som stöd för det berörda uttalandet. Det kan tilläggas att Bagehot inleder sin analys genom att konstatera att "vi", engelsmännen, i motsats till antikens greker, har "att göra med ett samhälle, i vilket primitiv barbarism ligger som den erkända grunden till en förvärvad civilisation", "vi har hela klasser som är oförmögna att fatta idén om en konstitution, oförmögna att känna den minsta tillgivenhet för opersonliga lagar"; monarkin är "något begripligt åt den tankelomma massan", Pryderiet har gått så långt att högertidningen inte ens vågar citera dessa och andra liknande satser, utlåtade av en ytterst välsinnad, ej alls radikal eller oroande herre i England för över åttio år sedan. Sådant passar sig inte; den som åberopar satserna i våra dagar skall i stället beskyllas för förfalskning. Är det inte att driva den rädda tanheten, liksom ohederlighet, för långt.

Och sedan heter det att Staaff i sammanfattningen av sitt kapitel om monarkin kom till slutsatsen att monarkins svagheter "är knappast av den beskaffenhet, att arbetet för republikens införande skulle kunna uppställas i jämbredd med andra tidens viktiga frågor". Det är riktigt att Staaff skrev så, och det har i denna tidning betonats att hans uppfattning är hållbar. Men hans sammanfattande slutsats var inte den refererade, utan en helt annan, den i går i Dagens Nyheter citerade: "Har den allmänna åskådningen i ett land kommit till klarhet därom, att monarkens värv under normala förhållanden icke är eller kan vara annat än formellt och dekorativt, att emellertid även de rent formella och dekorativa uppgifterna lika gott kunna skötas utan ett kungadöme, samt att detta kungadöme i varje fall har sina betänkliga sidor, då lorde de vill kunna hända, att ett sådant land utan några brytningar alls i allra största lugn kunde övergå till republiken."

Vågar Svenska Dagbladet inte heller citera Staaff korrekt? Av satserna så ruskiga att läsekretsen inte får se dem? Det vore väl ändå enklare — för att inte tala om hederligheten — att referera Bagehot och Staaff anständigt och att sedan också dem som gamla tyska liberaler, lika tyskliga som Dagens Nyheter. En del av Svenska Dagbladets läsare kan dock tänkas titta efter i Bagehot och Staaff, är man inte rädd för sådana finter?

Låt oss på en punkt reservationslöst instämma med Svenska Dagbladet. Tidningen anklagar oss för att skriva i "affekt", som bekant ett fult ord för iver, använt då man saknar argument i sak. Det är riktigt att vi ofta är ivriga. På den punkten kan Svenska Dagbladet känna gott samvete; ingen betvivlar att skribenterna där är kolugna inifill sömnighet och att de på sin höjd blir eldiga i det menlösa.

PRESSGRANNAR

En förbättring av JO-ämbetets prestationer med hänsyn till en samhällsutveckling som ställer nya anspråk är enligt Svenska Morgonbladets (fp) åsikt mycket önskvärd, ja nödvändig. I den liberala motionen i ämnet — en omsorgsfull redogörelse för bristerna i den nuvarande ordningen — framhåvs som en riktpunkt att ämbetet inte borde vara besatt med samma person under alltför lång tid, och det tycker tidningen är riktigt bedömt:

Effektiviteten hos ett kontrollorgan är i hög grad beroende av att dess verksamhet icke gör över i ett slentrianmässigt sätt. Utan alltför långa intervaller bör friska krafter få gripa sig an med arbetets kontrolluppgifter. Plats bör beredas för en ny man, då efter ett visst antal år de uppslag, som vederbörande fört med sig vid ämbetstillträdet, blivit uttömda.

Därjämte bör justitieombudsmannen till sitt förfogande få ett flertal underordnade högt kvalificerade krafter, som kan verkställa erforderliga specialundersökningar och eventuellt även självständigt företa inspektioner och kontroller hos olika verk och myndigheter:

Det är vidare av vikt, säga det i folkpartiets motion, att den verksamhet, som härrör från JO:s egna initiativ, avsevärt ökas. Tidningsmenen är här en icke ovälsmäkt, att den i realiteten icke är föremål för någon granskning från JO:s sida.

Initiativet i denna och angränsande rättsfrågor borde givetvis ha utgått från justitieministern, men anledningen förutsätt tillfället, är det förmodligen tacksamhället, att folkpartiet gripit sig verket an och gått från ord till handling.

Här gäller det dess bättre ingo vilsiga utgiftssummor, och dock rör det sig om verkliga livsfrågor för vårt folk, tillfogat tidningen. Det liberala reformprogrammet kommer att mottaget stort intresse, och man förväntar att det konsekvent fullföljas, även utökas.

Försetstillningen att årets avtalsrörelse skulle klaras upp med särskild snabbhet har inte visat sig riktig, skriver Fackföreningsrörelsen, LO:s tidskrift. Prisutvecklingen har inte motsvarat förhoppningarna:

En källa till förödrjande irritationer har varit konsumentprisernas benägenhet till eftersläpning och korrigering av återgången förhoppning om prissänkningar. Det visade sig ju också att det levnadskostnadsindex som blev framlagt i mitten av januari verifierade löntagarnas olust och tvekamhet. Någon sänkning kunde inte registreras! Nu återstår att se om det a. k. prärkriget avsätter spår i nästkommande kvartalsindex. Skulle så inte vara fallet återstår för löntagarna alternativet att gapskrika, få fackföreningarna eller ryta åt resultatet. Alltjämt väntar både avtalsmyndigheterna och annat folk på resultatet av priskontrollnämndens undersökning.

A andra sidan skulle en allmän lönesänkning utöver stegringen i de reella resurserna endast leda till nya lönestegringar — vi skulle komma ännu längre bort från det tillstånd av långsam prisnedgång som nu är idealet på modet.

AKTUELLT INOM OLJEMÅLERIET

Besök på konststuställningar samt hos några stockholmskonstnärer i deras ateljé under ledning av *redaktör Gunnar Hellman*. Torsdagar (i regel varje vecka) kl. 19.30 med början den 28 januari. Avgift (exkl. ev. entréer): 2:5—. Anmälan vardagar, tel. 10 96 66.

LIBERALA STUDIEFÖRBUNDET

Skolpoliser räddar drunknande 11-åring

Två duktiga skolpoliser, tolvåringarna Lars-Erik Rosenberg och Tommy Lundberg, upptäckte på fördagseftermiddagen som livräddare då en elvaårig pojke gått ner sig i en vak i Industrihamnen i Malmö.

Elvaåringen lekte tillsammans med tre kamrater på isen i hamnen och rusade sig med att jumpa på lösa isflak. Plötsligt trampade han fel och hamnade i vattnet. Runt omkring honom låg bara skära flak, och han hade ingen möjlighet att själv ta sig upp igen. Kamraterna vågade sig inte ut till honom, utan sprang från platsen. De hade turen att springa på de båda räddarna, som snart fick upp elvaåringen.

(DN, Malmö.)

RUMÄNIEN har beslutat införa en ny växelkurs för sin valuta. Guldmängden i en lei skall ökas från 0.070346 till 0.148112 gram. Den nya växelkursen för ryska rubeln blir 1.50 lei i stället för som nu 2.66.

DAGENS NYHETS
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för räkenskaper: 22 40 30
Telegramadress: Dagenshetter
Postgiro: 1616 (för annonser)
nummer: 5617 (för prenumeration)
Chefredaktör: Herbert Tingsten
(Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör:
Leif Ehlberg
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Hedman
Dagens Nyheters Aktiebolag:
Verkst. direktör: Helge Hedberg
PRENUMERATIONSPRISEN
A — Stockholmsupplagan
Stor-Stockholm Övriga tidningsområde landet
Månad ..... kr. 6:50 6:—
Kvartal ..... „ 19:— 17:50
Halvår ..... „ 37:50 34:50
Helår ..... „ 75:— 69:—
ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1954 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1954.

MEDDELANDE

angående överlåtelse av kylförsäljning

För att möjliggöra en större koncentration till vårt egentliga fabrikations- och försäljningsprogram har vi fr.o.m. 1 jan. d.å. överlåtit vår avdelning för kommersiell kyla till STAL, Finspång (Svenska Turbinfabriks AB Ljungström).

Vår avdelning för elektriska hushållsapparater kommer likväl att även framdeles försälja hushållskylskåp och frysboxar — de senare även utrustade med reklampanel för användning som frysdiskar.

Vi är förvissade om, att denna förändringen kommer att på bästa sätt tillgodose intressena för våra gamla kunder inom kylområdet och ber dem därför att framdeles vända sig till STAL med fullt förtroende.

Samtidigt vill vi tacka alla våra hittillsvarande kunder inom detta område för de gångna årens angenäma affärsförbindelser.

SVENSKA SIEMENS AB
Stockholm

Vi på STAL önskar å vår sida, att göra allt för att stå Siemens kylkunder till tjänst med vad som kan behövas av kylutrustningar och kylservice. Vi har följande kylbyråer och representanter: STALs kylbyråer i Stockholm, Göteborg, Malmö, Västerås, Sundsvall, Skellefteå och Jönköping. Representanter: Närkes Elektriska AB, Örebro, Kärnes Elektriska AB, Uppsala och G. W. Gottfridssons Oljeeldnings- och Kylbyrå, Visby.

Dessutom finnes ett hela landet omfattande nät av STAL kylservicestationer och ett 100-tal utbildade kylmontörer som stå våra kunder till tjänst.

STAL
Finspång
Svenska Turbinfabriks AB Ljungström

100.000 kr.
MÖBLER
I DAG kl. ½ 9 börja vi
årets
realisation
är den största vi haft under loppet av 5 år. Här får Ni tillfälle att till förmånliga priser möblera eller komplettera lägenheten, villan eller sportstugan.

Några prisexempel:

120 st. fåtöljer alla modeller fr. kr. **55.—**
130 st. soffbord i alla modeller fr. kr. **55.—**
25 st. bäddsoffor — däribland udda modeller fr. kr. ... **250.—**
40 st. bokhyllor även höga modeller
Soffgrupper förstklassiga, fr. kr. **350.—**
Golv- och taklampor fr. kr. **58.—**
Enrumsmöbler fr. kr. ..... **400.—**
Mattor, delvis lagersk. fr. kr. ... **85.—**
Skrivbord, alm, mahogny, billiga priser.
Linneskåp, udda fr. kr. ..... **120.—**

700 mtr tyger · stuvar (bortslumpas), **sängkammarmöbler, dyschateller, takarmatur, stolar, pallar, byråar, madrasser, sybord, sypuffar, barskåp, spegelbord m. m., m. m.**

Vi realiserar även
BYTESMÖBLER
dvs. i byte tagna och väl bevarade möbler till absolut **rena vrakpriser!** Passa på — Ni kan för en ringa penning komplettera hemmet och sportstugan.

Möbelhallarna
Krukmakargat. 3 — Timmermansgat. 22
Telefoner: 42 21 76 43 65 55
Tag spårvagn 3, 10, 16, 17 eller buss 20 till Timmermansgatan.

Storköp — mer - Sparköp

13 % RABATT i hel obruten förpackning
Konserver t. ex.
hushållsärter ..... 24 st 1/2 brk à 1:— **20: 88**

10 % RABATT
Specerivaror t. ex.
DM-bröd ..... 20 st 1 kgs förp à 1:45 **26:10**

6,5 % RABATT
EVE margarin 12 kg i 1/2 eller 1/4 förp à 5:85 kg **43:20**

Vi lämnar rabatt på alla helförpackningar: 13 % på konserver och sylt samt tekniska artiklar. 10 % på hårt bröd, grävn, jong sopptärning, 8 % på mjöl och ägg. 6.5 % på margarin, 6 % på hel ost, 5 % på socker. Rabatten gäller alltså hel obruten transportförpackning, vari återbäringen inberäknats.

konsum
i aktion för lägre levnadskostnader

Storköp är ett konsumenbjudande, som till ett stärka sig. För många storehushåll kan det lösa sig att köpa hem en helförpackning t. ex. socker, konserver, tekniska artiklar, som annars vid till lagring. En sådan helförpackning brukar inte bolier alltför stort utrymme.

BERÖMT FOLKS GÅVA
I SVERIGE LIKSOM I HELA VÄRLDEN ...
nya
Parker "51"

Parker "51" är samtidigt den vackraste och mest praktiska presenten Ni kan ge. Den är förtrafande den ledande reservoarpennan både i fråga om elegans och teknisk fulländning.

Den är den enda pennan med det berömda aero-metric bläcksystemet. Den skriver omedelbart. Varje ny fyllning ger många timmars angenäm skrivning.

Ge nya Parker "51". Den finnes hos alla bok- och pappershandlare samt i specialaffärer och varuhus.

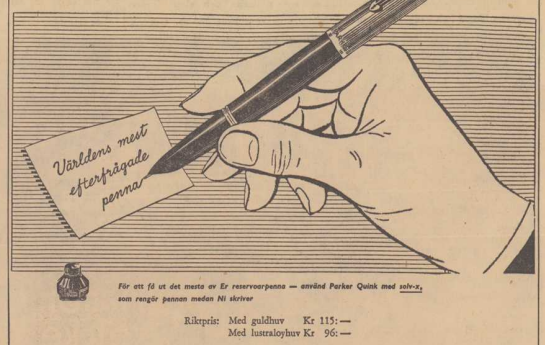

För att få ut det mesta av Er reservoarpenna — använd Parker Quink med solvr-x, som rengör pennan medan Ni skriver

Riktpris: Med guldhuv Kr 115:—
Med lustraloyhuv Kr 96:—

Generalagent: AB CHR. OLSEN, Kungsgatan 60, STOCKHOLM

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.